

EURÓPÁN KÍVÜLI NÉPEK NEVELÉSTÖRTÉNETE

(Speciálkollégium)

A kurzus tárgya

A kurzus a művelődéstörténet keretei között bemutatja egyes Európán kívüli népek neveléstörténetét. (Témája így például a mezopotámiai, zsidó, kínai, indiai, japán, inka, azték, maja, észak-amerikai, muszlim nevelés múltja és egyes természeti népek neveléstörténete.) A kurzus célja a témára vonatkozó magyar és idegen nyelvű főbb – elsődleges és másodlagos – neveléstörténeti források és szemelvények bemutatása, néhány szöveg forráskritikai feldolgozása.

A kurzust megalapozó diszciplínák: történelem, filozófia, kulturológia, vallástörténet, filozófiatörténet, kulturális antropológia, néprajz, művészettörténet, összehasonlító pedagógia, szociológia, tudománytan, nevelélmélet, nevelésfilozófia, didaktika.

A kurzus tematikája

1. Új irányok a neveléstörténeti kutatásokban. Szinkronisztikus vizsgálódások térben és időben. Az összehasonlító kutatások nehézségei és haszna.
2. Nevelés a természeti népek körében (Afrika, Ausztrália, Amazónia).
3. Nevelésügy az ókori Keleten (Mezopotámia államai, Egyiptom).
4. A kínai nevelés története.
5. Japán és koreai nevelés.
6. A nevelés múltja Indiában.
7. Muszlim államok nevelésügye.
8. Latin-Amerika prekolumbián kultúrái (maja, azték, inka nevelési szokások).
9. Latin-Amerika oktatási rendszere a XV-XIX. században.
10. Az Amerikai Egyesült Államok oktatási rendszerének kiépülése.
11. „Ismeretlen részek” Európában (Oroszország, Svédország, Spanyolország stb.) A hazánkkal szomszédos népek neveléstörténete.

A kurzushoz kapcsolódó követelmények

A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. Ennek feltétele egy – kb. 10-15 tételből álló bibliográfiai apparátussal alátámasztott – írásmű készítése: valamely (tetszőlegesen választott) ország/nép művelődés- és neveléstörténetének áttekintése. Min. terjedelem: 20.000 n.

Irodalom

- A gyermek. = Műhely c. folyóirat tematikus száma, Győr, 1999.
Az aztékok: a vér és csillogás birodalma (Gemini, Bp., 1982.)
Bezdek József: Japán oktatásügyéről (Athenaeum, Bp., 1911.)
Bognár László: Az ókori Kelet nevelése (OKI, Bp., 1992.)
Boorstin, Daniel J.: Az amerikaiak – A gyarmatosítás kora (Gondolat, Bp., 1991.)
Elkin, Adolphus Peter: Ausztrália őslakói (Gondolat, Bp., 1986.)
Fire, John/ Lame Deer-Richard Erdoes: Sánta Óz, a sziú indián sámán (Európa, Bp., 1988.)
Frazer, J. G.: Az Aranyág (Osiris-Századvég, Bp., 1995.) 382-390. o.
Frédéric, Louis: Japán hétköznapijai a samurájok korában (Gondolat, Bp., 1974.)

Gernet, Jacques: Kína hétköznapjai a mongol hódítás előestéjén (Gondolat, Bp., 1980.)

Gerol, E. Harry: Inkák tündöklése és bukása (Gondolat, Bp., 1965.)

Gyermekek a történelemben. = História 1997/5-6.

Kákósy László: Ré fiai (Gondolat, Bp., 1979.)

Kéri Katalin: Nevelésügy a középkori iszlámban. Iskolakultúra Könyvek 16., Pécs, 2002.

Kéri Katalin: Nevelésügy az aztékok körében Sahagún művei tükrében = Valóság, 2002/5. 40-50. o.

Nagy Iván: Japán közoktatásügye (Magyar kir. Nyomda, Bp., 1937.)

Komoróczy Géza (szerk., ford.): „Fénylő ölednek édes örömeiben...” – A sumer irodalom kistükre (Európa, Bp., 1983.)

Lévi-Strauss, C.: Szomorú trópusok (Európa, Bp., 1994.) 355-373. o.

Mazahéri, Aly: A muszlimok mindennapi élete a középkorban (Európa, Bp., 1989.)

Távoli tájak ismeretlen gyerekek – Szemelvények az Európán kívüli népek neveléstörténetéből (Szerk., jegyzetekkel ellátta: Kéri Katalin) JPTE, Pécs, 1997.

Turnbull, Colin M.: Az afrikai törzsek élete (Gondolat, Bp., 1970.)

Vasziljev, L. Sz.: Kultuszok, vallások és hagyományok Kínában (Gondolat, Bp., 1977.)

Wittmann Tibor: Latin-Amerika története (Gondolat, Bp., 1971.)

Wojtilla Gyula: A mesés India (Gondolat, Bp., 1988.)

valamint további könyvek, cikkek, szakdolgozatok megbeszélés szerint, magyar és idegen nyelven.

Pécs, 2004. október 03.

Ambrusné Kéri Katalin
mb. tanszékvezető, egyetemi docens
PTE BTK Neveléstudomány Intézet,
Nevelés- és Művelődéstörténeti Tanszék

B/127-es szoba
kerikata@ajk.pte.hu
<http://nostromo.pte.hu/~carry>
06-70-2552502
06-72-5003600/4366